

Gençlerin Siyasal Katılımlarında Partiler Arası Seçim İttifakının Rolü: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde Bir Araştırma

Sefa USTA
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF
sefausta@kmu.edu.tr
ORCID ID: 0000-0003-3846-7987

Fadime DİLBER
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, SBMYO
fdilber@kmu.edu.tr
ORCID ID: 0000-0002-0935-2593

Araştırma Makalesi

DOI: 10.31592/aeusbed.694109

Geliş Tarihi: 25.02.2020

Revize Tarihi: 17.11.2020

Kabul Tarihi: 20.11.2020

Atıf Bilgisi

Usta, S. ve Dilber, F. (2020). Gençlerin siyasal katılımlarında partiler arası seçim ittifakının rolü: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde bir araştırma. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(3), 938-957.

ÖZ

Katılımcı demokrasi düşüncesinin hayata geçirilmesinde rol oynayan başat aktörlerden birisi gençlerdir. Türkiye'de 2017 yılında gerçekleştirilen referandumla, seçilme yaşı yirmi beşten on sekize indirilerek gençlerin siyasal karar alma sürecine aktif katılmasına zemin hazırlanmıştır. Referandumla, Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiştir. Sistem ile birlikte, siyasi partiler arası ittifak yapılmasının önü açılmıştır. Bu ekseninde hazırlanan çalışmanın temel amacı, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencileri üzerinden hareketle seçim ittifakı yapılmasına yönelik gençlerin görüşlerinin tespit edilmesidir. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni kullanılırken, veri toplama aracı olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler dikkate alındığında ortaya konulacak ilk bulgu öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun seçim döneminde ittifakların yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem oluşturduğunu; hem yazılı ve görsel medyanın hem de sosyal medyanın, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerinin tanıtılmasında etkili olduğunu beyan etmiş olmasıdır. "Hem siyasi partiler arası seçim ittifakı, hem de ittifakların hangi partiler arasında gerçekleştirildiği" konusunda araştırmaya katılan genç seçmenlerin yaklaşık % 70'inin bilgi sahibi olduğu dikkati çeken bir bulgudur. Araştırmanın bir diğer bulgusu, gençlerin bir siyasi partiye oy verirken önemli gördükleri unsurlar içerisinde "partinin ideolojisini" (% 40,7) en önemli unsur olarak beyan etmeleridir. Gençleri seçimlerde oy kullanmaya yönlüten faktörlerin etkisi incelendiğinde; öğrencilerin çoğunluğunun ülke geleceğinde etkili olabileceği için oy kullandığını belirtmiş olması dikkati çeken bir diğer husustur.

Anahtar Kelimeler: Katılım, siyasal katılım, genç seçmenler, siyasi partiler, seçim ittifakı.

The Role of the Inter-Party Electoral Alliance in the Political Participation of Young People: A Research at Karamanoğlu Mehmetbey University

ABSTRACT

One of the main actors playing a role in the implementation of participatory democracy is young people. With the referendum held in 2017 in Turkey, the minimum age of candidacy lowered from twenty-five to the age of eighteen has been resulted in that young people actively participate in political decision-making. The Presidential Government System was introduced in Turkey by the referendum. With the system, the way for an alliance between political parties has been opened. The main purpose of the study prepared on this axis is to determine the views of young people about making an electoral alliance based on the students of Karamanoğlu Mehmetbey University. In the research, survey method, which is one of the quantitative research methods, was used as a data collection tool. Considering the data obtained as a result of the research, the first finding to be revealed is that the majority of the students declared that alliances constitute an important agenda in terms of written and visual media during the election period. In addition, the students stated that both written and visual media and social media were effective in promoting the discourse, candidates and projects of the parties in alliance. It is a remarkable finding that about 70 % of the young voters who participated in the research have knowledge about "electoral alliance of political parties and between which parties the alliances were held". Another finding of the study is that "the ideology of the party" (40,7 %) is the most important factor for young people when they vote for a political party. When the effects of the factors that lead young people to vote in the elections are examined; It is noteworthy that the majority of students stated that they voted because it could be effective in the future of the country.

Keywords: Participation, political participation, young voters, political parties, electoral alliance.

Giriş

Karar alma süreçlerine dâhil olunması şeklinde ifade edilen katılım olgusu, demokrasinin olmazsa olmaz unsurlarından birisidir. Özgürlük, özerklik, şeffaflık, hesap verebilirlik ilkeleri gibi katılım ilkesi de demokratik bir yönetim anlayışının önemli koşullarındandır. Demokrasinin benimsendiği ve içselleştirildiği ülkelerde, katılımcı bir yönetim anlayışının benimsenmesi, halkın farklı mekanizmalar aracılığıyla yerel ve ulusal karar alma süreçlerine dâhil olması önemli bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Katılım kavramı en genel tanımıyla karar alma sürecine ve karar alma sürecinin bir aşamasına bireylerin doğrudan veya dolaylı dâhil olarak katkıda bulunması şeklinde ifade edilmektedir. Sahte katılım, kısmi katılım ve tam katılım olmak üzere katılımın üç boyutu bulunmaktadır. Karar alma sürecine sadece oy kullanarak dâhil olmak sahte katılım; karar alma sürecine katkıda bulunmak fakat son kararın üstte bulunan bir küçük grup tarafından verilmesi kısmi katılım olarak tanımlanmaktadır. Karar alma süreçlerine aktif ve etkin bir şekilde dâhil olarak, kararların oluşumunda eşit düzeyde katkı sağlama şeklinde gerçekleşen katılım türü ise tam katılım olarak açıklanmaktadır (Demir ve Acar, 2005, s.232). Katılım kavramı temelde siyasal ve yönetsel katılım şeklinde ikili bir ayrıma tabi tutulmaktadır. Yönetsel katılım; kamusal hizmet sunumuna yönelik, hazırlanmasından uygulanması aşamalarına kadar, karar alma süreçlerinin birine, birkaçına veya tamamına, karardan etkilenenlerin katkıda bulunması ve/veya dâhil olması şeklinde tanımlanmaktadır (Eryılmaz, 2013, s.62). Siyasal katılım ise, bireylerin içinde buldukları siyasal sistemin karar alma sürecini etkileyebilmek adına örgütsel veya bireysel olarak yaptıkları etkinlikler ve faaliyetler” şeklinde açıklanmaktadır [Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), 2011, s.1046]. Bireyler tarafından ortaya konulan eylemin siyasal katılım olarak kabul edilebilmesi için, eylemin siyasal karar mercilerini etkilemek amacıyla gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Eylemin siyasal katılım sayılabilmesi için gerekli olan bir diğer husus ise eylemin, başkalarının etkisinde kalmadan bireylerin kendi iradesiyle giriştiği bir faaliyet ya da davranış olmasıdır (Akıncı, 2014, s.37).

Vatandaşların, siyasal ve yönetsel karar alma sürecine başta seçimler olmak üzere farklı mekanizmalar aracılığıyla aktif şekilde katılım göstermesi, katılımcı demokrasi anlayışının hayata geçirilmesi için elzem bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Katılımcı demokrasi anlayışı, vatandaşların siyasal karar alma sürecini doğrudan veya dolaylı bir şekilde etkilemesini bir gereklilik olarak vurgulamaktadır. Demokratik katılımın uygulamaya konulmasında toplumun farklı kesimlerinin aktif rol alması gerekmektedir. Katılımcı demokrasi düşüncesinin hayata geçirilmesinde rol oynayan başat aktörlerden birisi de gençlerdir. Gençlerin siyasete katılımında ve siyasal karar alma sürecine dâhil olmasında, siyasal sistemin, siyasal kültürün ve seçim sisteminin etkisi bulunmaktadır. Politika yapım sürecinde gençlere daha fazla rol verilmesi, politika yapımında gençlerin talep ve düşüncelerinin önemsenmesi, gençlerin hem ulusal hem de yerel düzeyde meclislerde temsil edilmesi önemli bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye’de 2017 yılında gerçekleştirilen referandumla, seçilme yaşı yirmi beşten on sekize indirilerek gençlerin siyasal karar alma sürecine aktif katılımının zemini hazırlanmıştır (Kantar, 2020). Bu şekilde on sekiz yaşında seçme yeterliliğine sahip olan bir gencin aynı yaşta seçimlerde aday olabilmesine imkân sağlanmıştır. Bu durumun, gençlerin siyasete katılımını ve siyasal karar alma süreçlerine yönelik bakışını etkilediği söylenilebilir. 2017 yılında gerçekleştirilen referandumda aynı zamanda Türkiye’de hükümet sistemi değişikliğine gidilmiştir. Parlamenter sistem yerini Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine bırakmıştır. Sistem ile birlikte yumuşak kuvvetler ayrılığından sert kuvvetler ayrılığına doğru bir evrilme gerçekleşmiştir. Yasama, yürütme ve yargı erkleri birbirinden keskin bir şekilde ayrılarak, yürütmenin çift başlı olmasına son verilmiş ve yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına bırakılmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişin önemli yansımalarından birisi de, cumhurbaşkanlığı, milletvekilliği ve yerel seçimlerde siyasi partiler arası ittifak yapılmasının önünün açılmasıdır. 2018 yılında yapılan yasal düzenleme ile hem yerel seçimlerde hem de milletvekili ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinde siyasi partilerin ortak aday çıkarabilecekleri ve ittifak ortak adayına yönelik bilgilerin seçim pusulalarına konulacağı hükümleri getirilmiştir. Bu bağlamda, siyasi partiler arası ittifak yapılmasının seçmenleri nasıl etkilediği sorusundan yola çıkılarak

hazırlanan çalışmanın temel amacı, genç seçmenlerin siyasi partiler arası ittifak yapılmasına yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan çalışmada öncelikle, literatür taramasında bulunularak gençlerin siyasal katılımı ile ilgili kaleme alınan araştırmalar irdelenmektedir. Daha sonrasında, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilere yönelik gerçekleştirilen araştırmanın bulguları ve tespitleri ortaya konulmaktadır. Son olarak, elde edilen bulgu ve tespitlerden yola çıkarak ortaya konulan sonuç ve öneriler tartışılmaktadır.

Gençlerin Siyasal Katılımı ile İlgili Araştırmalar

Özyurt (2010) tarafından yürütülen araştırmada Balıkesir Üniversitesi öğrencilerinin siyasal katılım kalıpları ve 2009 yerel seçimlerine katılma düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinin yerel seçimlere katılımının, genel seçimlere katılımından düşük olduğu, öğrencilerin seçimlere katılımlarının diğer seçmenlerin genel katılımından ve gençlik katılımından daha az olduğu sonucu elde edilmiştir.

Sakarya (2012) tarafından yürütülen çalışmada Türkiye'deki gençlerin siyasal katılım alanının seçmenlerdeki etkilerini keşfetmek amaçlanmıştır. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar, gençlerin siyasal katılım alanı seçiminde ailelerin, dâhil oldukları sosyal grubun, onların politika tanımlarının ve politikadan beklentilerinin belirleyici olduğunu göstermektedir.

Bozan (2013) tarafından kaleme alınan çalışmada, AK Parti Gençlik Kolları Örneği üzerinden hareketle politikleşme ve siyasal katılımı etkileyen faktörler irdelenmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular dikkate alındığında, aile, politik lider, sosyal çevre, politik içerik, bireysel beklentiler şeklinde ayrılan beş faktörün gençleri siyasal katılıma teşvik ettiği sonucu görülmektedir. Politik parti ve liderle özdeşleşme olgusu yanında, gençlerin birincil ve ikincil sosyalleşme alanlarında politikanın etkin varlığının, siyasal katılımı sağlamada önemli ölçüde etkili olduğu görülmektedir.

Dicle Üniversitesi Örneği üzerinden gençlik ve siyasal katılım konusunun incelendiği araştırmada Yıldız (2014) üniversite ortamının öğrencilerin siyasal eğilimlerini ve siyasal ilgi düzeylerini artırdığını iddia etmiştir. Yapılan araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenimlerine başladıktan sonraki süreçte siyasal olaylara ilgi düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin ülke genelinde yapılan seçimlere katılım oranlarının yüksek olduğu da araştırma sonucunda ortaya konulmuştur.

Sivas ili, AK Parti ve CHP Gençlik Kolları Örneğinden hareketle, gençlerin siyasi tutum ve tercihlerinde siyasi partilerin etkisinin incelendiği araştırma Toraman ve Şahbudak (2015) tarafından yürütülmüştür. Araştırma sonucunda, siyasal karar alma mekanizmalarında gençlerin düşük temsilinin tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de önemli bir sorun olarak varlığını sürdürdüğü tespiti ortaya konulmuştur.

Şaşmaz (2015) araştırmasında, Türkiye'de siyasi partilerin gençlik kollarında rol alan gençlerin siyasi katılıma ilişkin algılarını ölçmeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda, siyasi partilerde örgütlenen gençlerin temelde siyasal katılım kavramına ilişkin algılarının yalnızca konvansiyonel katılım biçimlerini kapsamadığı vurgulanmıştır. Bununla birlikte gençlerin, tüm sosyal ve siyasal hayatı ilgilendiren her türlü etkileme faaliyetini siyasal katılım kapsamında gördükleri sonucu dikkati çekmektedir.

Tekin, (2015) tarafından yürütülen araştırmada gençlerin siyasal katılımında kitle iletişim araçlarının rolü değerlendirilmiştir. Gerek Türkiye'de gerekse dünyadaki birçok ülkede gençlerin seçimlere aktif katılımının, sivil toplum kuruluşlarına ve siyasi partilere üyeliklerinin düşük düzeyde kaldığı araştırma sonucunda ortaya konulan bulgulardır. Gençlerin siyasal bilgilenmede kitle iletişim araçlarından önemli ölçüde istifade ettiği tespit edilmiştir.

Gökçe, Demirci ve Ceylan (2017) tarafından Kilis 7 Aralık Üniversitesi Örneği üzerinden hareketle üniversite öğrencilerinin siyasal katılım seviyelerinin ölçüldüğü araştırma sonucunda,

öğrencilerin toplumsal yaşam karşısında genel itibariyle pasif bir tutum içinde olduğu gözlenmiştir. Sivil oluşumlara üyelik, gündemi yakından takip etme, fikirlerini ifade etme ve taleplerini kamusal alanda dile getirme eğilimleri bir arada değerlendirildiğinde öğrencilerin yarıdan fazlası için söz konusu pasif tutumun belirleyici mahiyette olduğu yönünde tespit ortaya konulmuştur.

Gültekin (2017) tarafından yürütülen araştırmada, Mardin örneği üzerinden hareketle üniversite öğrencilerinin siyasal yaşama katılım boyutları incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin en sık yapılan ve olağan katılım türü olan oy verme davranışını büyük oranda gerçekleştirdiği sonucu ortaya konulmuştur. Siyasal yaşama katılım boyutları açısından karşılaştırıldığında kadınların erkeklere oranla daha yüksek bir eğilime sahip olduğu bulgusu tespit edilmiştir.

Küme (2017) tarafından yürütülen araştırmada gençlerin siyasal katılımları ve karar verme mekanizmalarına dâhil olmaları arasında bir ilişki olduğuna yönelik tespit ortaya konulmuştur. Özellikle araştırma kapsamında elde edilen bulgular, gençlerin, gençlik çalışması gibi kendilerini ifade edebildikleri alanlar dâhilinde bir araya gelişinin, siyasal katılımlarını tetiklediğini ve toplumda genç olmaktan kaynaklanan dezavantajlılık durumunu azalttığı yönünde çıkarımda bulunulmuştur.

Doğan (2017) tarafından üniversite gençliğinin 2017 referandumuna ilişkin bakışını ve siyasal tercihlerini belirlemek amacıyla yürütülen araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, üniversite gençliğinin önemli bir bölümünün siyasete orta düzeyli ilgi duyduğu, siyasal katılımının ise izleyici düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Üniversite gençliğinin referandum sürecinde, olası bir genel seçimde oy vermeyi düşündükleri partilerin süreçteki pozisyonları çerçevesinde bir siyasal tercih ortaya koydukları tespit edilmiştir.

Çam (2018) tarafından yürütülen araştırmada, üniversite gençliğinin siyaset algısı ve siyasal katılımı konusu incelenmiştir. 1990'lı yıllardan sonra gençlerin apolitik olduğu yönündeki yaygın inanış ve iddiaların gerçeği yansıtmadığı, üniversite gençliğinin sanılanın aksine ülkede sosyal ve siyasal olaylara duyarlı ve ilgili olduğu bunları en yakınından (aile/akraba/arkadaş) başlamak üzere sosyal çevresiyle tartıştığı yönünde bulgular elde edilmiştir. Bulgulardan yola çıkarak öğrencilerin siyasal katılım düzeylerinin yüksek olduğu tespit ortaya konulmuştur.

Eriş ve Akıncı (2019) tarafından, Türkiye örneği üzerinden hareketle, 21. yy. demokrasilerinde siyasal katılım konusu irdelenmiştir. Türkiye'de siyasi partilerin kadın ve gençlik kollarında üye sayısının artmasının siyasal katılım için olumlu gelişme olduğu değerlendirilmiştir. Kadınların siyasal yaşama istenilen ölçüde dâhil edilememesi ve gençlerin siyasal karar alma süreçlerine istenilen düzeyde katılım sağlayamıyor olmasının bir eksiklik olduğu yönünde çıkarımda bulunulmuştur.

Demirkıran (2019) tarafından yürütülen araştırmada Y kuşağının siyasal katılımı konusu irdelenmiştir. Siyasal katılım ile siyasal ilgi arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı araştırma sonucunda elde edilmiştir. Y Kuşağının parti bağımlılığı düşük iken, siyasal kimlikler, toplumsal sınıflar ve siyasal eğilimler ile kendini tanımlama konusunda yüksek olduğu sonucu ortaya konulmuştur. Y Kuşağının sorgulayıcı ve değişime açık yönünün de siyasal katılımı da kendini gösterdiği sonucunun altı çizilmiştir.

Candan ve Tosun (2019) tarafından yürütülen gençliğin siyasal katılıma ilişkin algısının üniversite öğrencileri üzerinden irdelendiği araştırma sonucunda, öğrencilerin siyasal katılım düzeylerinin düşük olduğu ve ailesinde siyasi parti üyesi bulunanların genel olarak daha yüksek siyasal katılım düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin ailelerinin eğitim düzeyi ile öğrencilerin siyasal katılım düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Yöntem

Çalışmanın bu kısmında, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler üzerinden hareketle siyasi partiler arası seçim ittifakına ilişkin gençlerin algılarını belirlemeye yönelik alan araştırmasının yöntemi ele alınmaktadır. Bu kapsamda, araştırmanın deseni ve yöntemi, araştırmanın evren ve örnekleme, araştırmanın sınırlılıkları, veri toplama araçları ve verilerin analizi başlıklarına yer verilmektedir.

Araştırmanın Modeli

Araştırma kapsamında, geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı şeklinde tanımlanan (Berkant ve Baysal, 2020; Danış ve Kara, 2017; Karasar, 2000) tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni kullanılırken, veri toplama aracı olarak anket tekniğinden faydalanılmıştır. Alan araştırması, katılımcılarla yüz yüze anket uygulamasıyla gerçekleştirilmiştir. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerine yönelik alan araştırması (anket) gerçekleştirilmesi sebebiyle, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından izin talebinde bulunulmuştur. Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından 02.03.2020 tarih 95728670-044 sayılı yazı ile öğrencilere yönelik anket uygulanması hususunda gerekli izin verilmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yayınlanan verilere göre, Şubat 2020 tarihi itibarıyla Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde 16078 öğrenci öğrenim görmektedir (www.kmu.edu.tr, 2020). % 95 güven düzeyi ve % 5 hata payı oranları dikkate alındığında, evren içerisinde örneklemin en az 383 kişi olması gerektiği öngörülmüştür. Araştırma içerisinde gerçekleştirilecek olası sorunlar da göz önünde bulundurularak 430 kişi esas örneklem olarak seçilmiştir. Araştırma, kapalı uçlu sorulardan oluşmuş anket formlarıyla, 430 kişiden oluşan basit tesadüfî örneklem kitlesi üzerinden seçmen niteliğine sahip on sekiz ve üzeri yaştaki öğrencilere uygulanmıştır. Her bir örnekleme birimine eşit seçilme ihtimali dikkate alınarak seçilen birimlerin örnekleme alındığı türe basit tesadüfî örnekleme adı verilmektedir. Bu örnekleme türünde evrendeki tüm birimlerin örnekleme seçilme olasılığı aynıdır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012; Coşkun, Altunışık ve Yıldırım, 2018).

Araştırmanın Kısıtlılıkları

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilere (genç seçmenlere) yönelik olarak araştırma gerçekleştirilmiştir. Karaman il merkezinde ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde yapılması sebebiyle, araştırma anketin yapıldığı il ve üniversiteden seçilen örneklem ile sınırlıdır. Elde edilen bulgu ve sonuçların ülke bütününe genellenmesi amaçlanmamaktadır. Araştırma, Ocak-Şubat 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir ve katılımcıların zamanla algıların değişebileceği düşünüldüğünden araştırma yapıldığı zamanla sınırlıdır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak "Genç Seçmenlerin Siyasal Katılımları ve Siyasi Partiler Arası Seçim İttifaklarına Yönelik Algısı" başlıklı anket formu kullanılmıştır. Anket ölçeğinin hazırlanması noktasında konu ile ilgili literatür taranmış ve anket ölçeğinde ortaya konulan sorular bu çalışmanın yazarları tarafından hazırlanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan ölçek 30 sorudan ve üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda sosyo-demografik sorulara (11 soru) yer verilmiştir. İkinci kısım, katılımcıların Türkiye'de uygulanan siyasi partiler arası seçim ittifakı uygulamasına yönelik bilgi ve algılarını ortaya koymayı amaçlayan sorulardan (6 soru) oluşmaktadır. Üçüncü kısımda ise seçim ittifaklarına yönelik katılımcıların görüşlerini 5'li Likert ölçeği ile ölçen 13

önermeye yer verilmiştir. 5'li likert ölçeğinde, Kesinlikle Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katlıyorum (4), Kesinlikle katılıyorum (5) aralıklarında cevaplar alınmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS istatistik programı kullanılarak elektronik ortamda işlenmiştir. Anket çalışması sonucunda elde edilen verilerin analizinde geçerlilik ve güvenilirlik testi için faktör analizi ve katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek amacıyla frekans analizinden yararlanılmıştır. Bunun yanında, Ki-kare testi, cinsiyete göre farklılaşmayı görebilmek adına Bağımsız Örneklem T-Testi; yaş, eğitim ve gelir düzeyindeki farklılaşmayı ortaya koymak için de Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Gerçekleştirilen analiz sonucunda elde edilen veriler tablolara ve yazıya aktarılmıştır.

Bulgular

Çalışmanın bu kısmında araştırma sonucunda elde edilen bulgulara ve bulguların analizine yer verilmektedir. Bu kapsamda sırasıyla, araştırmanın geçerlilik ve güvenilirlik testleri, faktör analizi sonuçları, sosyo-demografik sonuçlar ve siyasal partiler arası seçim ittifakına yönelik genç seçmenlerin algılarını içeren bulgular üzerinden değerlendirmeler yapılmaktadır.

Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenilirliği ve Faktör Analizi

Bu araştırma için yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizi sonucunda elde edilen Cronbach's Alpha değeri 0,703'tür. Chronbach Alpha testine göre, güvenilirlik katsayısı 0,60-0,80 değerleri arasında ise ölçeğin oldukça güvenilir olduğu sonucu ortaya konulmaktadır (Özdamar, 1999). Alan araştırması kapsamında oluşturulan ölçek dört faktörden oluşmaktadır. "Parti bağlılığı, siyasal bilgilendirme, siyasal partilerin çıkarları, siyasal partilerin ittifak nedenleri" bu faktörlerdir. Faktörler toplam varyansın % 52,017'ni açıklamaktadır. Ölçekte belirlenen 4 faktöre ait özdeğerler ve bunların varyans açıklama oranları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Ölçek Faktörlerinin Varyans Açıklama Oranları

Faktörler	Özdeğer %	Varyans Açıklama	Kümülatif %
1	3,073	20,485	20,485
2	2,363	15,750	36,235
3	1,337	8,913	45,148
4	1,030	6,869	52,017

Örneklem yeterliliğini ölçmek amacıyla uygulanan KMO testi sonucu 0,757 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, araştırma kapsamında belirlenen faktöre ait madde yükleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Ölçek Maddelerinin Faktör Yükleri

Madde İçeriği	1	2	3	4
Siyasi partiler arası ittifak yapılması oy verme davranışında değişiklik yaratmıştır			,557	
Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi partileri ittifak kurmaya yöneltmiştir			,654	
Dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulmuştur		,765		
Terör sorununu çözmek için ittifak kurulmuştur		,799		
Partilerin ittifak yapması yeni bir siyaset modelidir			,463	
Siyasi partiler arası ittifak yapılması, ittifakı oluşturan siyasal partilerin çıkarları için kurulmuştur	,639			
Sosyal medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur	,688			
İttifaklar siyasal partilerin baraj kaygılarından doğmuştur	,602			
Önümüzdeki siyasal süreçte hiçbir partinin tek başına iktidar olma şansı yoktur	,693			
Seçim döneminde ittifaklar yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem olmuştur	,677			
Seçim süreci içerisinde siyasal partilerin ittifak haberleri, çeşitli kitle iletişim				,616

araçlarında yapılan siyasi kampanyalar siyasal tercihimde etkili olmuştur	
Siyasi partiler arası ittifakların devam etmesi gerektiğini düşünüyorum	,704
Yazılı ve görsel medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur	,624

Sosyo-Demografik Bulgular

Katılımcılara; cinsiyeti, yaşı, gelir durumu, öğrenim gördüğü sınıfı, Karaman ilinde ikamet sürelerini, şehirde barınma biçimlerini, üniversite içinde veya dışında çalışma durumlarını öğrenebilmek amacıyla yedi soru yöneltilmiştir. Elde edilen veriler ışığında, sosyo-demografik bulgular şu şekilde sıralanabilir:

- Katılımcıların cinsiyet dağılımına bakıldığında, % 41,9'u (180 öğrenci) erkek ve % 58,1'i (250 öğrenci) kadın öğrencilerden oluşmaktadır.
- Katılımcıların yaş dağılımı incelendiğinde, % 25,3'ü (109 öğrenci) 17-21 yaş aralığında; % 67,4'ü (290 öğrenci) 21-24 yaş aralığında; % 6,0'sı (26 öğrenci) 25-28 yaş aralığında; % 1,2'si (5 öğrenci) 29 ve üstü yaş aralığındadır.
- Katılımcıların gelir düzeylerinin dağılımı ele alındığında, % 51,6'sının (222 öğrenci) 0-500 TL arası; % 35,6'sının (153 öğrenci) 500-1000 TL arası; % 6,7'sinin (29 öğrenci) 1000-2000 TL arası; % 6,0'mın (26 öğrenci) 2000 TL üstü gelir düzeyine sahip olduğu öğrenciler tarafından beyan edilmiştir.
- Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıf düzeyleri incelendiğinde, öğrencilerin % 11,9'unun (51 öğrenci) 1. Sınıf; % 19,1'inin (82 öğrenci) 2. Sınıf; % 31,6'sının (136 öğrenci) 3. Sınıf; % 30,5'inin (131 öğrenci) ise 4. Sınıfta öğrenim gördüğü tespit edilmiştir. Öğrencilerin % 7,0'sinin (30 öğrenci) ise yüksek lisans eğitimi aldığı görülmektedir.
- Katılımcıların Karaman ilinde ikamet sürelerine bakıldığında, öğrencilerin %28,8'inin (124 öğrenci) 1-2 yıl arası; % 52,6'sının (226 öğrenci) 3-4 yıl arası; % 3,7'sinin (16 öğrenci) 5-10 yıl; % 14,9'unun (64 öğrenci) ise 10 yıl ve üstü zaman diliminde Karaman ilinde ikamet ettikleri sonucu elde edilmiştir.
- Katılımcıların barınma yerlerine bakıldığında, öğrencilerin % 52,1'inin (224 öğrenci) devlet yurdunda; % 9,1'inin (39 öğrenci) özel yurttaki; % 38,8'nin (167 öğrenci) evde kaldıklarını beyan ettiği görülmektedir.
- Katılımcıların üniversite içinde veya dışında çalışma durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, öğrencilerin %15,3'nün (66 öğrenci) üniversite içi veya dışında herhangi bir işte çalıştığı, % 84,7'sinin (364 öğrenci) ise hiçbir işte çalışmadığı görülmektedir.

Seçimlerde ve referandumlarda oy kullanıp kullanmadıklarını ölçmek için katılımcılara dört soru yöneltilmiştir. Sorular ışığında elde edilen bulgular şu şekilde sıralanabilir:

- Katılımcıların genel seçimlerde (milletvekili seçimlerinde) oy kullanma durumuna bakıldığında, öğrencilerin %89,8'nin (386 öğrenci) milletvekili seçiminde oy kullandığı, % 10,2'sinin (44 öğrenci) oy kullanmadığı görülmektedir.
- Katılımcıların yerel seçimlerde oy kullanma durumuna bakıldığında, öğrencilerin % 91,4'ünün (393 öğrenci) yerel seçimlerde oy kullandığı, % 8,6'nın (37 öğrenci) ise oy kullanmadıkları dikkati çekmektedir.
- Katılımcıların, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullanma durumuna bakıldığında, öğrencilerin % 84,9'u (365 öğrenci) cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullandığını, % 15,1'i (65 öğrenci) ise oy kullanmadığını beyan etmiştir.
- Katılımcıların 2017 yılında gerçekleştirilen referandumda oy kullanma durumuna bakıldığında öğrencilerin % 74,2'si (319 öğrenci) referandumda oy kullandığını belirtirken, % 25,8'nin (111 öğrenci) referandumda oy kullanmadıkları yönünde beyanda bulunmuşlardır.

Buradan hareketle, araştırmaya katılan gençlerin büyük bir kesiminin seçimlerde ve referandumda oy kullandığı ve bu yönüyle oy verme davranışında bulunduğu, siyasal karar alma süreçlerinde pasif kalmayarak seçimlere katıldığı dikkati çekmektedir.

Siyasi Partiler Arası İttifak Uygulamalarına İlişkin Gençlerin Algısına Yönelik Bulgular

Araştırmanın bu kısmında, gençlerin siyasi partiler arası ittifak uygulamalarına ilişkin algılarını ölçmek amacıyla yöneltilen sorulara verdiği cevaplardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3

Gençler İçin Siyasi Partiye Oy Vermede Etkili Olan Unsurlar

Bir siyasi partiye oy verirken sizin için en önemli unsur	N	%
Partinin ideolojisi	175	40,7
Partinin projeleri	106	24,7
Parti tüzüğü ve parti programı	66	15,3
Parti liderinin imajı	31	7,2
Partinin adayları	27	6,3
Diğer	25	5,8
Toplam	430	100,0

Tablo 3 incelendiğinde gençlerin bir siyasi partiye oy verirken önemli gördükleri unsurlara bakıldığında, % 40,7'lik oranla partinin ideolojisi en önemli unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Gençlere göre ikinci en önemli unsur % 24,7 oranla partinin projeleridir. Gençlerin, % 15,3'ü parti tüzüğü ile parti programını; % 7,2'si parti liderinin imajını; % 6,3'ü partinin adaylarını ve % 5,8'i ise diğer unsurları siyasi partiye oy verirken önemli görmektedir. Bu bağlamda gençlerin bir siyasi partiye oy verirken en önem verdiği unsurun parti ideolojisi olması, ideolojilerin gençlerin siyasal karar verme sürecinde yüksek düzeyde etkili olduğunu göstermektedir.

Araştırmaya katılan gençlerin “bir siyasi partiye oy verirken sizin için en önemli unsur” nedir sorusuna verdiği cevaplar ile “cinsiyet değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki olduğu dikkati çekmektedir [(i) $n=430$, (ii) $Pearson \chi^2=15,774$ *; $p<.008$]. Erkek öğrenciler, parti lideri imajını, parti adaylarını, parti tüzüğü ve parti programını en önemli unsurlar olarak görürken; kadın öğrenciler ise parti ideolojisini ve partinin projelerini en önemli unsurlar olarak değerlendirmektedir. Bu bağlamda erkek öğrencilere oranla kadın öğrencilerin siyasi partilere oy verirken parti ideolojilerini daha fazla önemsendiği dikkati çekmektedir.

Araştırmaya katılan gençlerin “bir siyasi partiye oy verirken sizin için en önemli unsur nedir” sorusuna verdikleri cevaplar ile “gelir değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir [(i) $n=430$, (ii) $Pearson \chi^2=29,710a$ *; $p<.013$]. 1000-2000 TL arası gelire sahip öğrencilerin % 13,8'i parti liderinin imajını ve partinin adaylarını; % 17,2'si ise parti tüzüğü ve parti programını oy verirken en önemli unsur olarak görmektedir. 500-1000 TL arası gelire sahip öğrencilerin % 45,1'i en önemli unsur olarak parti ideolojisini görmektedir. 0-500 TL arası gelire sahip öğrencilerin % 28,4'ü parti projelerini; 2000 TL üstü gelire sahip öğrencilerin % 23,1'i ise bu unsurların dışındaki diğer unsurların etkili olduğu görüşündedirler. Bu bağlamda gelir durumu 500-1000 TL arasındaki öğrencilerin parti ideolojisini oy verme davranışlarında en önemli unsur olarak gördüğü ifade edilebilir.

Tablo 4

Gençlerin Seçimlerde Oy Verme Davranışını Etkileyen Faktörler

Seçimlerde oy verme davranışınızı/oy kullanmanızı etkileyen faktör/faktörler	Evet	Hayır
Ülkenin geleceğinde etkili olacağım için oy kullanırım	81,4	18,6
Bir şeylerin değişebileceğine inandığım için oy kullanırım	72,3	27,7
Vatandaşlık görevi olduğu için oy kullanırım	69,5	30,5
Adayların temsil yeteneğine bakarak oy kullanırım	27,0	73,0
Mensubu olduğum partiyi desteklemek için oy kullanırım	22,6	77,4

Adayın halktan biri olmasına göre oy kullanırım	20,2	79,8
Yasal zorunluluk olduğu için oy kullanırım	13,7	86,3
Adayın mensubu olduğu partiye göre oy kullanırım	9,1	90,9
Adayları tanıdığım için oy kullanırım	7,2	92,8
Kişisel çıkarım için oy kullanırım	6,5	93,5

Tablo 4'te ilk olarak vurgulanması gereken husus bir kişinin birden fazla cevabı işaretleme hakkının olmasıdır. Tablo incelendiğinde gençlerin seçimlerde oy verme davranışını etkileyen faktör veya faktörler incelendiğinde, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (% 81,4) ülkenin geleceğinde etkili olacağı için oy kullanırım cevabını verdiği dikkati çekmektedir. Birşeylerin değişebileceğine inandığım için oy kullanırım diyenlerin oranı % 72,3; vatandaşlık görevi olduğu için oy kullanırım diyenlerin oranı % 69,5'dir. Kişisel çıkarım için oy kullanırım, adayları tanıdığım için oy kullanırım ve adayın mensubu olduğu partiye göre oy kullanırım diyenlerin oranı % 10'un altında kalmıştır. Burada dikkati çeken önemli bir husus, yasal bir zorunluluk olduğu için oy kullanırım diyenlerin oranının % 13,7'de kalmasıdır.

Tablo 5

Türkiye'de Seçim İttifakı Uygulaması Konusunda Gençlerin Bilgi Sahibi Olma Durumları

Türkiye genelinde siyasi partiler arası yapılan seçim ittifakı uygulamasının içeriği hakkında bilgi sahibi misiniz?	N	%
Hem siyasi partilerin seçim ittifakından haberdarım hem de ittifakların hangi partiler arasında gerçekleştirildiği hakkında bilgi sahibiyim	302	70,2
Siyasi partilerin seçim ittifakının sadece varlığından haberdarım	80	18,6
Hayır, hiçbir bilğim yok	48	11,2
Toplam	430	100,0

Tablo 5'te gençlerin, siyasi partiler arası yapılan seçim ittifakı uygulamasının içeriği hakkında bilgi sahibi olup olmadığı konusuna yönelik sonuçlara yer verilmiştir. Öğrencilerin % 11,2'sinin siyasi partiler arası seçim ittifakı hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığı görülürken; öğrencilerin % 18,6'sı ise siyasi partilerin seçim ittifakının sadece varlığından haberdar olduğunu içerik hakkında bilgilerinin olmadığı görüşünü ortaya koymuşlardır. Öğrencilerin % 70,2'si ise hem siyasi partilerin seçim ittifakından haberdar olduğunu hem de ittifakların hangi partiler arasında gerçekleştirildiği hakkında da bilgi sahibi olduğunu beyan etmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin büyük bir kısmının siyasi partilerin seçim ittifakından haberdar ve ittifakların hangi partiler arasında gerçekleştirildiği konusunda bilgi sahibi olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 6

Seçim İttifakının Gençlerin Oy Verdiği Partiye Olan Bağlılığını Etkileme Durumu

Siyasi partilerin seçim ittifakında bulunmaları oy verdiğiniz partiye olan bağlılığınızı nasıl etkiledi?	N	%
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle hem kendi partimin adayını destekledim hem de ittifak adayına oy verdim	150	34,9
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması, oy verme davranışımı etkilemedi	110	25,6
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle sadece kendi partimin adayını destekledim, ittifak adayına oy vermedim	90	20,9
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle, oy kullanmadım	42	9,8
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle tepki koyarak başka partilere/başka adaya oy verdim	28	6,5
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle, ittifak partilerin hiçbirine oy vermedim	10	2,3
Toplam	430	100,0

Tablo 6 incelendiğinde gençlere siyasi partilerin seçim ittifakında bulunmaları oy verdiğiniz partiye olan bağlılığınızı nasıl etkiledi sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin % 34,9'u siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle hem kendi partisinin adayını desteklediği hem de ittifak adayına oy verdiğini belirtmiştir. Katılımcıların % 20,9'u siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle sadece kendi partisinin adayını desteklediğini ve ittifak adayına oy vermediğini; % 9,8'i siyasi partiler arası

ittifak yapılması sebebiyle oy kullanmadığını; % 6,5'i siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle tepki koyarak başka partilere/başka adaylara oy verdiğini; % 2,3'ü ise siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle, ittifak partilerinin hiçbirine oy vermediğini beyan etmiştir. Gençlerin % 25,6'sı ise siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verme davranışlarında değişiklik yaratmadığı görüşünü ortaya koymuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilere yöneltilen “siyasi partilerin seçim ittifakında bulunmaları oy verdiğiniz partiye olan bağlılığınızı nasıl etkiledi” sorusuna verilen cevaplar ile yaş değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. [(i) $n=430$, (ii) $Pearson \chi^2=34,912a$ *; $p<,003$]. 29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin % 20,0'si siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle oy vermek istemediklerini beyan ederken, bu yaş grubunun % 40,0'ı ise siyasi partiler arası ittifak yapılmasının oy verme davranışlarını etkilemediği görüşünü ortaya koymuştur. 17-20 yaş grubundaki öğrencilerin % 8,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle tepki koyarak başka partilere/başka adaylara oy verdiklerini belirtmiştir. 25-28 yaş grubundaki öğrencilerin % 42,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle sadece kendi partisinin adayını destekleyip, ittifak adayına oy vermediğini ifade etmiştir. Aynı yaş grubundaki öğrencilerin % 11,5'i ise siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle, ittifak partilerinin hiçbirine oy vermediği görüşünü ortaya koymuştur. 21-24 yaş grubundaki öğrencilerin % 40,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle hem kendi partisinin adayını destekleyip hem de ittifak adayına oy verdiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda 25-28 yaş grubundaki öğrencilerin, siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle sadece kendi partisini adayını destekleyip, ittifak adayına oy vermedikleri yönünde görüş bildirmeleri partiye olan bağlılıkları açısından dikkati çeken bir bulgudur.

Tablo 7

Türkiye 'de Seçim İttifakı Yapılmasının Gençlerin Oy Verdiği Partiyi Etkileme Durumu

Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılması oy verdiğiniz partiyi nasıl etkiledi?	N	%
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdiğim parti için faydalı olduğunu düşünüyorum	199	46,3
Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdiğim parti için faydalı olmadığını düşünüyorum	80	18,6
Kararsızım	151	35,1
Toplam	430	100,0

Tablo 7 incelendiğinde “siyasi partiler arası ittifak yapılması oy verdiğiniz partiyi nasıl etkiledi” sorusuna gençlerin farklı cevaplar verdiği dikkati çekmektedir. Bu soruya yönelik, katılımcıların % 35,1'i kararsız kaldığını belirtirken % 46,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılmasının oy verdiği parti için faydalı olduğu, % 18,6'ı ise siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdiği parti için faydalı olmadığı görüşünü beyan etmiştir. Bu bağlamda çoğunluğu oluşturan gençler, siyasi partiler arası ittifakın faydalı olduğu görüşündedir. Buradan hareketle gençlerin siyasi parti ittifakları konusunda büyük oranda ikna oldukları söylenilebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilere yöneltilen “siyasi partiler arası yapılan seçim ittifakının oy verdiğiniz partiyi etkileme durumu” sorusuna verilen cevap ile “yaş değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir [(i) $n=430$, (ii) $Pearson \chi^2=24,429a$ *; $p<,000$]. 21-24 yaş grubundaki öğrencilerin % 48,6'sı siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olduğunu düşünmektedir. 29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin % 60,0'ı siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olmadığını düşünmekte; 17-20 yaş grubundaki öğrencilerin % 46,8'inin ise kararsız olduğu görülmektedir. Bu bağlamda 29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin yarısından fazlasının, siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olmadığı görüşünde olmaları dikkati çeken bir husustur.

Araştırmaya katılan öğrencilere yöneltilen “siyasi partiler arası yapılan seçim ittifakının oy verdiğiniz partiyi etkileme durumu” sorusuna verilen cevaplar ile “gelir değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. [(i) $n=430$, (ii) $Pearson \chi^2=21,517a$ *; $p<,001$]. 0-500 TL arası gelire sahip öğrencilerin % 51,4'ü siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri

parti için faydalı olduğuna inanmaktadır. 2000 TL üstü gelire sahip öğrencilerin % 42,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olmadığını düşünmektedir. 1000-2000 TL arası gelire sahip öğrencilerin % 37,9'u ise bu konuda kararsız kaldığını beyan etmiştir. Bu bağlamda görece düşük gelirli öğrenciler arasında siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olduğu görüşü öne çıkarken, görece yüksek gelirli öğrenciler arasında ise siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olmadığı görüşü ön plana çıkmaktadır.

Tablo 8

Türkiye'de Seçim İttifakı Yapılmasının Nedenlerine Yönelik Gençlerin Algıları

Türkiye genelinde siyasi partiler arası ittifak yapılmasının neden/nedenleri size göre nelerdir?	Evet	Hayır
Seçim sistemi sebebiyle, siyasi partilerin tek başına iktidar olamayacağını düşünmeleri	55,3	44,7
Siyasi partilerin stratejik olarak çıkarlarını düşünmeleri	51,2	48,8
Siyasi partilerin ittifakı birleştirici ve bütünleştirici görmeleri	32,8	67,2
Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sonucunda partilerin ittifak yapmalarının zorunluluk haline gelmesi	16,7	83,3
Seçmenlerin hiçbir partiye güven duymaması	15,6	84,4
Siyasi partilerin seçmenlerin gözünde farkındalıklarının kalmayışı	10,5	89,5

Tablo 8 incelendiğinde gençlerin, siyasi partiler arası ittifak yapılmasının neden/nedenlerine yönelik görüşleri doğrultusunda ortaya konulan sonuçlar ele alınmıştır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, bu soruya bir kişinin birden fazla cevap verebilme hakkının olmasıdır. Katılımcıların % 55,3'ü seçim sistemi sebebiyle, siyasi partilerin tek başına iktidar olamayacağını düşünmelerinden dolayı siyasi partiler arası ittifak yapıldığını beyan etmiştir. Katılımcıların % 51,2'si siyasi partilerin stratejik olarak çıkarlarını düşünmeleri sebebiyle; % 32,8'i ise siyasi partilerin ittifakı bütünleştirici görmeleri nedeniyle partiler arası ittifak uygulamasına gidildiğini ifade etmiştir. Katılımcıların % 16,7'si Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sonucunda partilerin ittifak yapmalarının zorunluluk haline geldiğini, % 15,6'sı seçmenlerin hiçbir partiye güven duymaması nedeniyle; % 10,5'i ise siyasi partilerin seçmenlerin gözünde farkındalıklarının kalmayışı sebebiyle partiler arası ittifak yapıldığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bağlamda gençlerin yarısından fazlasında, seçim sistemi sebebiyle, siyasi partilerin tek başına iktidar olamayacağı ve siyasi partilerin stratejik olarak çıkarlarını düşünmelerinden dolayı seçim ittifakının uygulamaya konulduğu düşüncelerinin hâkim olması dikkati çeken bir bulgudur.

Siyasi Partiler Arası İttifak Uygulamalarının Oy Verme Davranışı Üzerindeki Etkilerine Yönelik Seçmen Algılarına Yönelik Bulgular

Siyasi partiler arasında gerçekleştirilen ittifak uygulamalarının, genç seçmenlerin oy verme davranışı üzerindeki etkilerine yönelik algılarını tespit edebilmek adına 13 önerme verilmiş, katılımcılardan bu önermelere katılma düzeylerini (1 kesinlikle katılmıyorum'dan-5 kesinlikle katılıyorum'a kadar) belirtmeleri istenmiştir. Tablo 10 analiz edilirken kullanılmak amacıyla, 5'li likert dereceleme ölçeğine uygun olarak puan aralığı hesaplanmış ve puan aralığı "0,80" olarak bulunmuştur. $[(En\ yüksek\ değer - en\ düşük\ değer)/Seçenek\ sayısı (5-1)/5 = 0,80]$. Bu hesaplama göre değerlendirme aralıkları Tablo 9'da gösterilmiştir (Usta ve Bilgiç, 2017, s.241).

Tablo 9

5'li Likert Ölçeğine Göre Puan Aralıkları

	Puan Aralıkları	Seçenekler
1	1,00-1,80	Kesinlikle Katılmıyorum
2	1,81-2,60	Katılmıyorum
3	2,61-3,40	Kararsızım
4	3,41-4,20	Katılıyorum
5	4,21-5,00	Kesinlikle Katılıyorum

Betimleyici/tanımlayıcı (descriptive) analiz tekniğiyle değerlendirmeye tabi tutulan önermeler ve elde edilen bulgular Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10
Türkiye’de Partiler Arası Seçim İttifakına Yönelik Gençlerin Görüşleri

Önermeler	N	Ort.	Std. Sp.	Katılma Düzeyi
Seçim döneminde ittifaklar yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem olmuştur	430	3,68	1,046	Katılıyorum
Sosyal medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur	430	3,60	1,152	Katılıyorum
Siyasi partiler arası ittifak yapılması, ittifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarları için kurulmuştur	430	3,55	1,207	Katılıyorum
Yazılı ve görsel medya ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur	430	3,50	1,140	Katılıyorum
İttifaklar siyasi partilerin baraj kaygılarından doğmuştur	430	3,46	1,191	Katılıyorum
Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi partileri ittifak kurmaya yöneltmiştir	430	3,33	1,157	Kararsızım
Partilerin ittifak yapması yeni bir siyaset modelidir	430	3,26	1,151	Kararsızım
Önümüzdeki siyasi süreçte hiçbir partinin tek başına iktidar olma şansı yoktur	430	3,07	1,137	Kararsızım
Seçim süreci içerisinde siyasi partilerin ittifak haberleri, çeşitli kitle iletişim araçlarında yapılan siyasi kampanyalar siyasal tercihimde etkili olmuştur	430	2,99	1,186	Kararsızım
Siyasi partiler arası ittifakların devam etmesi gerektiğini düşünüyorum	430	2,89	1,141	Kararsızım
Siyasi partiler arası ittifak yapılması, oy verme davranışında değişiklik yaratmıştır	430	2,83	1,370	Kararsızım
Dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulmuştur	430	2,79	1,190	Kararsızım
Terör sorununu çözmek için ittifak kurulmuştur.	430	2,76	1,260	Kararsızım

Tablo 10 incelendiğinde, seçim döneminde ittifakların yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem maddesi olarak değerlendirildiği katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. “Sosyal medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur” ve “yazılı ve görsel medya ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur” ifadelerine öğrencilerin önemli bir çoğunluğu katıldığını beyan etmiştir. “İttifaklar siyasi partilerin baraj kaygılarından doğmuştur”, “siyasi partiler arası ittifak yapılması, ittifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarları için kurulmuştur” önermelerine öğrenciler katılma yönünde görüş beyan etmişlerdir.

“Siyasi partiler arası ittifak yapılmasının yeni bir siyaset modeli olduğu”; “siyasi partiler arası ittifakların devam etmesi gerektiği” önermeleri noktasında öğrencilerin kararsız kaldığı görülmektedir. “Önümüzdeki siyasi süreçte hiçbir partinin tek başına iktidar olma şansı yoktur” ve “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi partileri ittifak kurmaya yöneltmiştir” önermeleri konusunda da katılımcılar arasında net bir fikir birliği oluşmamış ve genç seçmenler bu konularda da kararsız kalmıştır. “Dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulmuştur” ve “terör sorununu çözmek için ittifak kurulmuştur” önermelerine yönelik gençlerin kararsız kaldığı altı çizilmesi gereken diğer hususlardır.

Tablo 11
Türkiye’de Seçim İttifakı Yapılması Hakkında Gençlerin Görüşleri ile Yaş Değişkeni Arasındaki İlişkiye Yönelik ANOVA Testi

Yaş	ANOVA testi									
	17-20 (n=109)		21-24 (n=290)		25-28 (n=26)		29 ve üstü (n=5)		F	p
Siyasi partiler arası ittifak yapılması oy verme davranışında değişiklik	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.	0,541	0,654
	2,69	1,27	2,88	1,37	2,81	1,65	3,00	1,87		

yaratmıştır											
Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi partileri ittifak kurmaya yöneltmiştir	3,30	1,11	3,30	1,15	3,69	1,40	3,80	1,09	1,226	0,300	
Dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulmuştur	2,95	1,17	2,80	1,16	2,12	1,21	2,20	1,78	3,976	0,008	
Terör sorununu çözmek için ittifak kurulmuştur	2,81	1,09	2,79	1,30	2,27	1,21	2,40	1,94	1,548	0,202	
Partilerin ittifak yapması yeni bir siyaset modelidir	3,30	1,05	3,26	1,17	3,08	1,29	3,40	0,89	0,292	0,831	
Siyasi partiler arası ittifak, ittifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarları için kurulmuştur	3,31	1,11	3,61	1,23	3,81	1,23	3,60	1,14	2,099	0,100	
Sosyal medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanınamızda etkili olmuştur	3,53	1,11	3,67	1,12	3,15	1,48	3,00	1,41	2,280	0,079	
İttifaklar siyasi partilerin baraj kaygılarından doğmuştur	3,25	1,06	3,53	1,22	3,62	1,32	3,20	1,09	1,700	0,166	
Önümüzdeki siyasi süreçte hiçbir partinin tek başına iktidar olma şansı yoktur	2,94	1,00	3,10	1,17	3,27	1,25	3,00	1,00	0,762	0,516	
Seçim döneminde ittifaklar yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem olmuştur	3,52	0,97	3,72	1,06	3,96	1,14	3,60	0,89	1,586	0,192	
Seçim süreci içerisinde siyasi partilerin ittifak haberleri, çeşitli kitle iletişim araçlarında yapılan siyasi kampanyalar siyasal tercihimde etkili olmuştur	3,17	1,06	2,95	1,20	2,54	1,36	3,60	1,14	2,621	0,050	
Siyasi partiler arası ittifakların devam etmesi gerektiğini düşünüyorum	2,94	1,04	2,87	1,16	2,77	1,30	3,60	0,89	0,870	0,457	
Yazılı ve görsel medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanınamızda etkili olmuştur	3,47	1,12	3,56	1,11	3,00	1,41	4,00	0,00	2,261	0,081	

Tablo 11 incelendiğinde Türkiye’de siyasi partiler arası ittifak yapılması hakkında katılımcıların görüşleri ile yaş değişkeni arasındaki ilişki karşılaştırıldığında istatistikî olarak anlamlılık olduğu görülmektedir. 17-20 yaş grubundaki öğrenciler dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulduğu (A.O=2,95), (t=3,976, p=0, 008) görüşündedirler. 29 ve üstü yaş grubundaki öğrenciler ise “seçim süreci içerisinde siyasi partilerin ittifak haberlerinin, çeşitli kitle iletişim araçlarında yapılan siyasi kampanyaların siyasal tercihlerinde etkili olduğu” (A.O=3,60), (t=2,621, p=0, 050) görüşündedirler. Bu bağlamda, yaş grupları ile Türkiye’de siyasi partilerin ittifak yapması hakkında seçmenlerin görüşleri arasında farklılıkları ortaya koymak için ANOVA testi gerçekleştirilmiştir. Bu test sonucunda hangi yaş gruplarında farklılık olduğunu ortaya koymak amacıyla Multiple Comparisons testi yapılmıştır. Dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulduğu önermesine verilen cevaplar incelendiğinde, 17-20 yaş ile 25-28 yaş grupları (p<0.015) arasında anlamlı bir farklılık olduğu dikkati çekmektedir. Bu bağlamda “dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulmuştur” ifadesine, en çok anlam yükleyenler 17-20 yaş grubundaki ve 25-28 yaş grubundaki öğrencilerdir.

Tablo 12

Türkiye’de Seçim İttifakı Yapılması Hakkında Gençlerin Görüşleri ile Gelir Değişkeni Arasındaki İlişkiye Yönelik ANOVA Testi

Gelir	0-500 TL(n=222)		500-1000 TL(n=153)		1000-2000 TL(n=29)		2000 TL üstü(n=26)		ANOVA Testi	
	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.	F	p
Siyasi partiler arası ittifak yapılması oy verme davranışında değişiklik yaratmıştır	2,82	1,36	2,85	1,33	2,90	1,42	2,69	1,61	0,124	0,946

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi partileri ittifak kurmaya yöneltmiştir	3,23	1,11	3,34	1,19	3,41	1,32	4,00	0,93	3,576	0,014
Dış politikadan kaynaklı sorunları çözmek için ittifak kurulmuştur	2,85	1,15	2,75	1,13	2,69	1,33	2,69	1,56	0,367	0,777
Terör sorununu çözmek için ittifak kurulmuştur	2,80	1,22	2,71	1,25	2,52	1,29	2,88	1,55	0,594	0,619
Partilerin ittifak yapması yeni bir siyaset modelidir	3,19	1,14	3,44	1,08	3,28	1,22	2,77	1,33	3,083	0,027
Siyasi partiler arası ittifak, ittifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarları için kurulmuştur	3,40	1,19	3,78	1,11	3,28	1,46	3,77	1,33	3,806	0,010
Sosyal medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur	3,53	1,16	3,76	1,04	3,31	1,25	3,50	1,47	1,993	0,114
İttifaklar siyasi partilerin baraj kaygılarından doğmuştur	3,38	1,15	3,60	1,17	3,10	1,34	3,69	1,37	2,281	0,079
Önümüzdeki siyasi süreçte hiçbir partinin tek başına iktidar olma şansı yoktur	3,03	1,10	3,16	1,18	2,83	1,00	3,08	1,23	0,866	0,459
Seçim döneminde ittifaklar yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem olmuştur	3,63	1,06	3,82	0,97	3,34	1,11	3,65	1,12	2,140	0,095
Seçim süreci içerisinde siyasi partilerin ittifak haberleri, çeşitli kitle iletişim araçlarında yapılan siyasi kampanyalar siyasal tercihimde etkili olmuştur	3,00	1,14	2,92	1,21	2,97	1,11	3,35	1,38	0,995	0,395
Siyasi partiler arası ittifakların devam etmesi gerektiğini düşünüyorum	2,92	1,16	2,83	1,10	2,86	1,15	2,96	1,18	0,242	0,867
Yazılı ve görsel medya, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerini tanımamızda etkili olmuştur	3,45	1,12	3,63	1,10	3,34	1,28	3,46	1,30	0,990	0,397

Tablo 12 incelendiğinde Türkiye’de siyasi partilerin ittifak yapması hakkında katılımcıların görüşleri ile gelir değişkeni arasındaki ilişki karşılaştırıldığında istatistikî olarak anlamlılık olduğu tespit edilmiştir. 2000 TL üstü gelire sahip öğrenciler, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin partileri ittifak kurmaya yönelttiği (A.O=4,00), (t=3,576, p=0,014) görüşündedirler. 500-1000 TL arası gelire sahip öğrenciler arasında, partilerin ittifak yapmasının yeni bir siyaset modeli olduğu (A.O=3,44), (t=3,083, p=0,027) ve siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, ittifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarları için kurulduğu (A.O=3,78), (t=3,806, p=0,010) görüşü hâkim olmuştur. Bu test sonucunda hangi gelir grupları arasında farklılık olduğunu ortaya koymak amacıyla Multiple Comparisons testi gerçekleştirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin partileri ittifak kurmaya yönelttiği önermesi noktasında 0-500TL arası gelire sahip olan öğrencilerle 2000 TL üstü gelire sahip öğrenciler (p<0.016) arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. “İttifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarları için seçmen ittifakına gidildiği önermesi noktasında (p<0.030) da gelir grupları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu bağlamda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi partileri ittifak kurmaya yöneltmiştir ifadesine, en çok anlam yükleyen gruplar 0-500TL arası gelire sahip öğrenciler ile 2000 TL ve üstü gelire sahip öğrencilerdir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Siyasette ve yönetimde değişim ve dönüşümün temel belirleyicileri içerisinde gençler önemli bir yer tutmaktadır. Gençler siyasal ve yönetsel karar alma sürecine farklı mekanizmalar yoluyla dâhil olmaktadır. Siyasete katılma mekanizmaları içerisinde seçimler ve referandumlar önemli yer tutmaktadır. Seçmenler, toplumsal ve kamusal bir sorunun çözümüne yönelik üretilen politikalar ve düzenlemelere ilişkin görüşlerini hem seçimler hem de referandumlar aracılığıyla ortaya koymaktadır. Türkiye’de 2017 sonrası süreçte meydana gelen hükümet değişikliğinin oylandığı referanduma vatandaşlar yüksek oranda katılım göstermişlerdir. Genç bir nüfusa sahip olan Türkiye’de gençler, gerçekleştirilen referanduma katılarak görüşlerini belirtmişlerdir. Referandum ile birlikte Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiş, değişen hükümet sisteminin bir sonucu olarak seçim sisteminde değişikliğe gidilmiştir. 2018 yılında gerçekleştirilen yasal düzenleme ile seçimlerde siyasi partiler arası ittifak yapılmasına olanak sağlanmıştır. Akabinde gerçekleştirilen genel ve yerel seçimlerde partiler arası seçim ittifakları etkin bir şekilde uygulanmıştır. Buradan hareketle, siyasi partiler arası seçim ittifaklarına ilişkin gençlerin görüşlerinin ortaya konulabilmesi amacıyla Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerine yönelik alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen araştırma sonucunda elde edilen veriler dikkate alındığında ortaya konulacak tespit ve bulgular şu şekilde sıralanabilir:

- Araştırmanın ilk bulgusu, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun seçim döneminde ittifakların yazılı ve görsel medya açısından önemli gündem oluşturduğunu; hem yazılı ve görsel medyanın hem de sosyal medyanın, ittifak içinde olan partilerin söylem, aday ve projelerinin tanıtılmasında etkili olduğunu beyan etmiş olmasıdır.
- Gençlerin önemli bir kısmı, siyasi partiler arası ittifak yapılmasını, ittifakı oluşturan siyasi partilerin çıkarlarına bağlarken, yine katılımcıların büyük bir kısmı siyasi partiler arası ittifakların siyasi partilerin baraj kaygılarından doğduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.
- Siyasi partiler arası ittifak yapılmasının nedenlerine yönelik genç seçmenlerin görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin % 55,3’ünün seçim sistemi sebebiyle, siyasi partilerin tek başına iktidar olamayacağı düşüncesi ile ittifak yoluna gidildiği noktasında görüş beyan etmesi dikkate çeken bir bulgudur. Bunun yanında, gençlerin yarısından fazlasında (% 51,2) siyasi partilerin stratejik olarak çıkarlarını düşünmelerinden dolayı seçim ittifakının uygulamaya konulduğu düşüncesi hâkim olmuştur.
- “Hem siyasi partilerin seçim ittifakı, hem de ittifakların hangi partiler arasında gerçekleştirildiği” konusunda araştırmaya katılan genç seçmenlerin yaklaşık % 70’inin bilgi sahibi olduğu dikkate çeken bir diğer bulgudur. Öğrencilerin büyük bir kısmının siyasi partilerin seçim ittifakından haberdar ve ittifakların hangi partiler arasında gerçekleştirildiği konusunda bilgi sahibi olmaları, genç seçmenlerin bu konudaki farkındalık ve bilinç düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.
- Araştırmanın bir diğer bulgusu, gençlerin bir siyasi partiye oy verirken önemli gördükleri unsurlar içerisinde “partinin ideolojisini” (% 40,7) ilk sırada vurgulamalarıdır. Bu durum, ideolojilerin gençlerin siyasal karar verme sürecinde yüksek düzeyde etkili olduğunu göstermektedir.
- Gençleri seçimlerde oy kullanmaya yönelten faktörler incelendiğinde; öğrencilerin çoğunluğunun ülke geleceğinde etkili olabileceği için oy kullandığını belirtmiş olması dikkate çeken bir husustur (% 81,4). Bunun dışında, gençlerin önemli bir kısmının bir şeylerin değişebileceğine inandıkları için oy kullandıklarını ifade etmeleri altı çizilmesi gereken önemli bir diğer bulgudur (% 72,3). Vatandaşlık görevi olduğu için oy kullanırım diyenlerin oranı % 69,5’dir; yasal bir zorunluluk olduğu için oy kullanırım diyenlerin oranı ise % 13,7’dir. Buradan hareketle gençler tarafından, oy kullanmanın yasal zorunluluktan öte bir ödev ve hak olarak değerlendirildiği dikkate çekmektedir.
- Siyasi partilerin seçim ittifakında bulunmalarının, oy verilen partiye olan bağlılığı nasıl etkilediğine bakıldığında; katılımcıların % 34,9’unun siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle hem kendi partisi adayını desteklediğini hem de ittifak adayına oy verdiğini beyan etmesi dikkate değer bir bulgudur. Bununla birlikte, gençlerin % 25,6’sı ise siyasi partiler arası

ittifak yapılmasının, oy verme davranışlarında değişiklik yaratmadığı görüşünü ortaya koymuştur.

- Siyasi partiler arası ittifak yapılmasının oy verilen partiyi nasıl etkilediği sorusuna yönelik verilen cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin % 46,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdiği parti için faydalı olduğunu beyan etmiştir. Buradan hareketle, gençler arasında siyasi partiler arası ittifakın faydalı olduğu yönünde görüş oluştuğu ve siyasi parti ittifakları konusunda genç seçmenlerin büyük oranda ikna oldukları yönünde çıkarımda bulunulabilir.
- “Bir siyasi partiye oy verirken sizin için en önemli unsur” nedir sorusuna verilen cevaplar ile “cinsiyet değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki oluştuğu görülmektedir. Erkek öğrenciler, parti lideri imajını, parti adaylarını ve parti tüzüğü ile parti programını en önemli unsurlar olarak görürken; kadın öğrenciler ise parti ideolojisini ve partinin projelerini en önemli unsurlar olarak sıralamaktadır. Buradan hareketle, erkek öğrencilere oranla kadın öğrencilerin siyasi partilere oy verirken parti ideolojilerini daha fazla önemseydiği sonucu ortaya konulabilir.
- “Siyasi partilerin seçim ittifakında bulunmaları oy verdiğiniz partiye olan bağlılığınızı nasıl etkiledi” sorusuna verilen cevaplar ile yaş değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki oluştuğu tespit edilmiştir. 29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin % 40,0'ı siyasi partiler arası ittifak yapılmasının oy verme davranışlarını etkilemediği görüşünü ortaya koymuştur. 25-28 yaş grubundaki öğrencilerin % 42,3'ü ise siyasi partiler arası ittifak yapılması sebebiyle sadece kendi partisinin adayını destekleyip, ittifak adayına oy vermediğini belirtmiştir.
- “Bir siyasi partiye oy verirken sizin için en önemli unsur nedir” sorusuna verilen cevaplar ile “gelir değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki oluştuğu tespit edilmiştir. 500-1000 TL arası gelire sahip öğrencilerin parti ideolojisini (% 45,1) oy verme davranışlarında en önemli unsur olarak gördüğü dikkati çeken bir husustur.
- “Siyasi partiler arası yapılan seçim ittifakının oy verdiğiniz partiyi etkileme durumu” sorusuna verilen cevaplar ile “gelir değişkeni” arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki oluştuğu tespit edilmiştir. 0-500 TL arası gelire sahip öğrencilerin % 51,4'ü siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olduğunu düşünürken, 2000 TL üstü gelire sahip öğrencilerin % 42,3'ü siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olmadığını beyan etmişlerdir. Buradan hareketle görece düşük geliri öğrenciler arasında siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olduğu görüşü ön plana çıkarken; görece yüksek geliri öğrenciler arasında ise siyasi partiler arası ittifak yapılmasının, oy verdikleri parti için faydalı olmadığı görüşü yaygın kanaat olarak öne çıkmıştır.

Tüm bu bulgulardan yola çıkıldığında, gençlerin hem yerel hem de ulusal düzeyde karar alma mekanizmalarında aktif rol alması; siyasi partilerin karar mekanizmalarında gençlere daha fazla yer vermesi gerektiği yönünde önerilerde bulunulabilir. Siyasete katılmanın en önemli araçlarından birisi de sivil toplum kuruluşlarıdır. Devlet ile vatandaş arasında köprü vazifesi gören sivil toplum kuruluşlarının siyasal karar alma süreçlerinin oluşumunda aktif rol alması, gençlerin sivil toplum kuruluşlarına üye olarak doğrudan ve dolaylı yoldan siyasete katılmaları mümkün olmaktadır. Siyasal katılım sürecinde gençlerin düşüncelerinin hem üniversiteler hem de sivil toplum kuruluşları tarafından dile getirilmesi ve yasa yapım sürecinde gençlik odaklı politikaların belirlenmesi ve uygulamaya konulması önemli bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bunlarla birlikte, toplumun değişim ve dönüşümünde üniversitelerin ve akademinin önemli bir rolü bulunmaktadır. Öğrencilerin akademik ve bireysel gelişimlerinin sağlanmasında, öğrenim gördükleri bölümlerin ve bölüm öğretim üyesi ve öğretim elemanlarının etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Üniversiteler bünyesinde faaliyet gösteren öğrenci topluluklarının/kulüplerinin, toplumsal, siyasal ve yönetsel sorunların gündeme getirilmesinde, öğrencilerin toplumsallaşmasında ve öğrencilerin siyasal ve yönetsel sorunlar karşısında farkındalık ve bilinç düzeyinin yükseltilmesinde önemli bir işlev göreceği düşünülmektedir. Buradan hareketle, üniversite öğrenci topluluklarının, siyasete katılmanın öncül bir mekanizması olarak değerlendirilmesi mümkündür.

Kent konseyleri bünyesinde faaliyet gösteren gençlik meclislerinin de yerel karar alma sürecinde etkili olacağı düşüncesinden yola çıkarak, gençlerin bu sivil oluşumlar vasıtasıyla yerel

siyasal karar alma sürecini de etkileyebileceği söylenilebilir. Seçilme yaşının onsekize indirilmesi ile birlikte gençlerin hem yerel hem de ulusal düzeyde karar alma süreçlerine aktif bir şekilde katılmaya başlayacağı da düşünülmektedir.

Sonuç olarak, akademik anlamda gerçekleştirilen bu çalışmanın uygulayıcılar tarafından dikkate alınması, siyasi partiler arası ittifak konusunun farklı değişkenler üzerinden hareketle bundan sonraki çalışmalarda değerlendirmeye tabi tutulması gerektiği yönünde öneriler ortaya konulabilir. Bundan sonra bu alanda yürütülecek çalışmalarda yerel siyasal karar alma sürecinde gençlerin oynaması gereken rollerin belirlenmesine ilişkin araştırmaların gerçekleştirilmesi; diğer ülkelerde siyasi partiler arası seçim ittifakları ile Türkiye’de seçim ittifaklarının karşılaştırmalı analizinin yapılması ve bu yönde araştırmalar yürütülmesi çalışma sonucunda ortaya konulan diğer önerilerdir.

Kaynaklar

- Akıncı, S (2014). Siyasal katılım düzeyleri üzerine bir inceleme. *KTÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, (7), 37-45.
- Berkant, H. G. ve Baysal, S. (2020). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 67-86.
- Bozan, A. (2013). Politikleşme ve siyasal katılımı etkileyen faktörler: Adalet ve Kalkınma Partisi gençlik kolları örneği. *Alternatif Politika*, 5(2), 153-173.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Candan, H. ve Tosun, A. (2019). Gençliğin siyasal katılımı algısı: Üniversite öğrencileri örneği. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi (JSHSR)*, 6(42), 2586-2599.
- Coşkun, R., Altunışık, R. ve Yıldırım E. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Çam, A. (2018). *Gençlik politik mi, apolitik mi? siyasetin değişen doğası: Üniversite gençliğinin siyaset algısı ve siyasal katılımı*. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Danış M.Z ve Kara H.Z. (2017). Üniversite öğrencilerinin yaşlı bireylere ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(2), 221-233.
- Demir, Ö. ve Acar, M. (2005). *Sosyal Bilimler Sözlüğü*. Ankara: Adres Yayınları.
- Demirkıran, E. (2019). *Y kuşağının siyasal katılımı*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, A. (2017). 2017 referandumunda genç seçmenlerin siyasal tercihlerine ilişkin bir inceleme: Fırat Üniversitesi örneği. *Turkish Studies, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(12), 75-94.
- Eriş, V. ve Akıncı, A. (2019). 21. yüzyıl demokrasilerinde siyasal katılım: Türkiye örneği. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 35-55.
- Eryılmaz, B. (2013). *Kamu yönetimi*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.

- Gökçe, A.F., Özdemirci, İ. ve Ceylan, İ. H. (2017). Üniversite öğrencilerinin siyasal katılım seviyesi: Kilis 7 Aralık Üniversitesi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 289-319.
- Gültekin, M. C. (2017). Üniversite öğrencilerinin siyasal yaşama katılım boyutlarının incelenmesi: Mardin örneği. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 1559-1580.
- Kantar, G. (2020). Demokrasi ve Türk demokratikleşmesi bağlamında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 123-135.
- Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi (2020). Öğrenci işleri daire başkanlığı- öğrenci verileri. 15.02.2020 tarihinde <http://sayilarla.kmu.edu.tr/#dvOgrenci> adresinden erişim sağlanmıştır.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Küme, N. (2017). *Gençlik çalışmalarına katılım gençlerin siyasal katılımlarını etkiler mi?* Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özdamar, K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özyurt, C. (2010). Üniversite öğrencilerinin siyasal katılım davranışları: 29 Mart 2009 yerel seçimleri: Balıkesir örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(33), 289-320.
- Sakarya, N. (2012). *Türkiye'deki gençlerin siyasal katılım alanını seçmelerindeki etkenler*. Yüksek Lisans Tezi. Sabancı Üniversitesi, İstanbul.
- Şaşmaz, O. Y. (2015). *Türkiye'de siyasi partilerin gençlik kollarında ve bağlı yan kuruluşlarında faaliyet gösteren gençlerin siyasi katılımlarına ilişkin algıları*. Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Tekin, G. (2015). *Gençlerin siyasal katılımında kitle iletişim araçlarının rolü*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Toraman, M. ve Şahbudak, E. (2015). Gençlerin siyasi tutum ve tercihlerinde siyasi partilerin etkisi. Sivas AK Parti ve CHP gençlik kolları örneğinde. *Uluslararası Hakemli Ekonomi Yönetimi Araştırmaları Dergisi*, (4), 18-57.
- Türkiye Bilimler Akademisi (2011). *Türkçe bilim terimleri sözlüğü: Sosyal bilimler*. Ankara: TÜBA Yayınları.
- Usta S. ve Bilgiç. E. (2017). Hemşehrilik bilinci ve kent konseyleri: Karaman ilinde bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (26), 223-252.
- Yıldız, M. M. (2014). *Gençlik ve siyasal katılım: Dicle Üniversitesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.

Extended Abstract

Introduction

The active participation of citizens in political and administrative decision-making through different mechanisms, especially elections, can be considered as an important situation for the realization of participatory democracy. Different types of society in the implementation of democratic participation sections are expected to take an active role. One of the main actors playing a role in the implementation of participatory democracy is young people.

The referendum held in 2017 in Turkey, on the ground twenty-five years of age on election lowered the age of eight young people to actively participate in political decision-making has been prepared. In this way a young person who had the qualification to choose at the age of eighteen was allowed to be a candidate in elections at the same age. It can be said that this situation affects the participation of young people in politics and their view on political decision making processes. In a referendum held in 2017 it was attended also change the system of government in Turkey. The Parliamentary System has been replaced by the Presidential Government System. One of the most important reflections of the transition to the Presidential Government System is to pave the way for an alliance between political parties in general and local elections.

Method

In this study, the scanning model was used in the study prepared. In the research, survey method, which is one of the quantitative research methods, was used as a data collection tool. Field research was carried out with the face-to-face questionnaire application with the participants. The universe of the research is students (16078 students) studying at Karamanoğlu Mehmetbey University. Taking into consideration the possible problems that may occur in the research, 430 people were selected as the main sample. The research was applied to students aged 18 and over with voter qualifications over a simple random sampling population of 430 people with questionnaire forms consisting of closed-ended questions. The research was carried out between January and February 2020. The data obtained as a result of the research were processed electronically using SPSS statistical program. The data obtained as a result of the survey were analyzed.

Findings

The first finding of the study is that the majority of students declared that alliances constituted an important agenda in terms of written and visual media during the election period, and that both written and visual media and social media were effective in promoting discourse, candidates and projects of the parties in the alliance. A significant number of participating students think that the alliance between political parties is due to the interests of the political parties that make up this alliance. Again, a large part of the participants stated that the alliances between political parties arise from the dam concerns of political parties. When the opinions of the young voters are examined in terms of the reasons for making an alliance between the political parties, it is a remarkable finding that 55.3% of the students declare their opinions on the point that the political parties cannot go to power alone because of the election system.

It is a remarkable finding that about 70 % of the young voters who participated in the research on “election alliance of political parties and between which parties the alliances were held” were informed. Another finding of the study is that the “ideology of the party” (40,7 %) is the most important factor among the factors that the participating students consider important when voting for a political party. When the effects of the factors that lead the participating students to vote in the elections are examined; It is noteworthy that the majority of students stated that they voted because it could be effective in the future of the country. When looking at how the political parties' election alliance affects the loyalty to the voted party; It is a remarkable finding that 34,9 % of the participants declare that they both support their party candidate and vote for the alliance candidate due to the

alliance between political parties. When the answers given to the question of how the alliance between political parties affects the voting party is examined, 46,3 % of the students declared that the alliance between political parties is beneficial for the party they voted for, the opinion that the alliance between the political parties was beneficial among the young voters. It can be inferred that young voters are largely convinced about the formation of political party alliances.

Result, Discussion and Recommendations

With the election age reduced to 18, it is thought that young people will start to participate actively in decision making processes at both local and national levels. However, universities and academia have an important role in the change and transformation of society. It is thought that student clubs operating within the university will play an important role in raising social, political and managerial problems, socializing students and raising awareness and awareness of students in the face of political and managerial problems. From this point on, it is possible for university student communities to be considered as a mechanism for participation in politics. At the same time, based on the idea that youth councils operating within city councils will be effective in local decision-making, it can be said that young people can also influence local political decision-making through these civic formations. One of the most important tools to participate in politics is non-governmental organizations. It is possible for young people to participate in politics directly and indirectly as members of non-governmental organizations.

Based on all these findings, young people take an active role in decision making mechanisms at both local and national level; suggestions can be made that political parties should give more place to young people in decision making mechanisms. At the same time, suggestions can be made that practitioners should be taken into consideration by the practitioners in this academic sense, and that the issue of alliance between political parties should be evaluated in future studies based on different variables.